

drži z liberalnimi klubi, tedaj je večina na njih strani gotova in je tudi v klubu samem veliko poslancev, ki to želé, drugi pa bi vendar le radi bili na strani konservativnih klubov in teh je večina. Ali kaj si čéjo, ko je v drž. zboru več liberalcev, kakor pa zanesljivih konservativcev? Vsled tega pa še sedaj tudi ne vemo, katera stranka da h koncu zmaga v tem klubu. Čisto lahko pa je mogoče, da zmaga v njem liberalna stranka in tedaj dobimo liberalno večino v drž. zboru.

Kakor delo, tako plačilo.

Zemlja je dobra mati in sama ni kriva, če nosi na svojem hrbtišči ljudi, ki niso vredni, da jih nosi — morilce, tate, pijance in njim podobne malopridneže. To je gotovo, da ona ni rada za to, da se še njih število celo množi, ali kaj si hoče? Prej ali slej sicer dobi jih že neizprosna pravica v svoje roke, vrača jim po zasluženji, kar jim gre. Poleg teh pa je še neumnežev in takih ljudi na njej veliko, ki se čéjo z vso silo smešiti pred ljudmi — ona jih trpi na sebi, dokler jih ne doseže osoda, katere so vredni. Tak možic pa je tudi pač ta, o katerem nam piše jako čistan Slovenec, mož stare korenine in poln iskrenega rodoljubja, iz Ptuja tako-le: „Ako še sedaj, dolgo po volitvah, nekoliko besed spregovorimo, kriv je tega eden volilcev Ptujškega okraja, ki si je prizadeval rušiti disciplino, in je po vsej svoji moči delal za nekega „bauernverajnerja Bračkota“, ki je v Radgonskem okraju doma. Mož, ki ga imamo na mislih, je Janez Visenjaj, predstojnik občine Slomi, župnije D. Marije na Polensaku.“

Ta mož si domišlja velikanško modrost; spisuje celo liste, lani je dal pa že malo brošurico tiskati. Mož te svoje reči pošilja v svet drzno, za plačilo ali pa tudi brez tega.

Dva taka spisa imamo pred seboj, starejši list do občine sv. Florijana pri Rogateci in pa potem lansko brošurico. List nesi na čelu: „An die lobliche Gemeinde Amt St. Florian Post Rohi“. Gosp. Visenjaj, „das“ bi moralo stati, pa ne „die“ in löbliche ne lobliche. Da nemški ne znate, to sicer nič ne dene, pa da nemškutarite, to ni lepo, saj ste nekda bili veren narodnjak. Gledé lista pa hočemo samo dve reči omeniti. Vi trdite, da so kmetje volilci Ptujškega okraja spisali spomenico in jo izročili g. Raiču, naj bi jo predložil držav. zboru. Med drugimi trjatkami je bila tudi neki ta; „Naj bi prenehale Besitzsteringe“. Kako bi zamogel držav. zbor to zabraniti, in poslanec to stvar zagovarjati, pač ne vemo. — Gosp. Raič je umrl, in nove volitve bile so razpisane, in Vi ste postavili tistokrat, se ve, da na svoj rovaš, novega kandidata. Koga? Kaj misliš, dragi čitatelj? Nikoga manjšega, kakor Nj. Visokost,

cesarjeviča Rudolfa. Zakaj pa ne mahom Nj. veličanstvo cesarja samega? „Bratje volilci kmetijskega stanú“, pisali ste, „dogovorite se na volišči, da glasujemo vsi enoglasno za cesarjeviča Rudolfa. Živija“. To je bilo v resnici od Vas jako lepo.

Minolo je od tiste dobe nekoliko let, in Vi ste prišli do drugega prepričanja: „kmet naj voli kmeta“ in v ta namen ste spisali zgoraj imenovano brošurico. V njej pišete: „Tedad, predragi bratje kmetijskega stanú! 5 strašnih propadov kmetiski stan vkončuje;“ — Gospod, vže eden propad je zadosti, „in ti so namreč: 1. previsoka cenitev zemljišč, 2. preveliki davki, 3. previsoke obresti in odtrtija, 4. odvetništvo, 5. volitve.“ — Kratko hočemo zavriniti Vaše krive nazore. Previsoka cenitev in iz te izvira-joči davki žulijo kmeta, to je resnično. Gosp. Visenjaj, ali so naši sedanji slov. poslanci zakrivil tako visoko cenitev zemljišč? Ali ne veste, da je to delo liberalne stranke; in da slov. poslanec noben ni tega kriv? In ako sedaj vse kmečke občine same kmeta pošljejo v državni zbor, mislite; da bojo poslanci mest i. d. hitro pritrdili želji kmečkih poslancev, naj se zemljišča na novo cenijo, in davki znižajo? Motite se močno; saj veste, da kmečki poslanci v držav. zboru nimajo večine, in kako more kmet, ki ne more imeti tako globoke učenosti, nasproti prebrisanim poslancem drugih strank kaj opraviti? In kdo plača pa 3—4 milijone gold., katerih stane najmanj nova cenitev? Gotovo le kmet, posestnik in če bode s tem cenitev bolja, kdo zna to? Naj še Vam povem, kaj je enkrat djal plem. g. Kaisersfeld enemu, ki je tožil, da kmečki stan propada: „Nič ne dene, rekel je, ako propade kmečki stan, saj zemlja ostane.“ — Taki nazori se vé, da so žalostni, toda najboljši kmet, poslanec takih ljudi ne bo prepričal. — Previsoke obresti; kolikor nam je znano, te se vedno znižavajo. Oderuštvo pa je odpravljeno, in zato so delali tudi naši slovenski poslanci. Oderuha samo treba naznaniti sodišču. Tudi ste čuli menda, kako se je zgodilo nekemu takemu strijcu ormožkega okraja. Odvetništvo: Dragi prijatelj, delajte na to v svojem delokrogu, da bodo ljudje pošteni, pravični, da se ne bodo pravdali za vsako malenkost, kakor se res godi v nekaterih krajih, in tedaj bode nas odvetništvo najmanje tlačilo.

Volitve štejete tudi med propade, kako to? Ali ne volimo vže več let prav za prav, ravno v Vašem smislu? Ali ni imel raj. g. Raič tudi velike kmetije, in iz te je moral pridobiti hrano za se, g. kaplana in številne posle? Ali nista sedanja naša poslanca tudi posestnika kmetij? Ali niso vsi ti kmečkega rodú, in so videli od otročjih let in še vidijo vse nadloge in težave kmečkega stanú? Da je eden naših

sedanjih poslancev doktor in odvetnik, drugi doktor duhovnik, mislite, da za voljo tega svojega dostojanstva, do katerega sta prišla po trudapolnem uku, nimata več srca za svoj rod? Gosp. Visenjak, Vi delate krivico našim najvrednejšim sinom. — Kako pa je to, da niste med svojimi „propadi“ imenovali vojaštva? Se-li je to zgodilo vedoma ali nevedoma? Ne veste-li, da tlači sedanji čas celo Evropo, ne samo Avstrijo, največ ogromno število vojakov, t. j. stroški za njih vzdrževanje potrebni? — Čudno, govorite o slabih vinskih letih, pravite: „ko še ni bilo železnice, si je kmet mnogo z vožnjo zaslužil, je živino zapregel, šel v Ljubljano“ itd. — Dragi, to so le prazne besede. Povejte nam poslanca, svetujte poslance, če so tudi prosti kmeti, ki bojo v državnem zboru dognali to, da vojni minister polovico vojakov pošlje domov, ko vse druge države štrlijo v orožju; poslance, ki odpravijo železnice, in bojo kmeti drugoč, kakor nekdanj „foringašili“; poslance, ki odpravijo trtno už, strupeno roso, in nam pripravijo božji blagoslov, da naši vinogradi rodijo obilno sladkega vinca; — tedaj pa vedite, „propadov“ bode konec, in mi bomo vsi z Vami enoglasno za take kandidate glasovali. Dragi g. Visenjak, ne begajte volicev s takimi čenčami, pustite visoko politiko, te Vi ne morete razumeti; ne smešite se, kakor zadnjikrat, ko ste na volišči, v dvorani še po svoje agitovali; ko ste oblastno rekli: „Jaz sem kmet, in volim kmeta B“. — O prvem ni nihče dvomil; koga pa ste volili, to smo slišali. . .

Tako ošteva naš dopisnik še dalje gosp. Visenjaka ali mi sodimo, da mu dela s tem preveč časti, kajti mož, ki more kaj tacega pisati, kakor dela to g. Visenjak v brošurici svoji, zasluži — zdravniške pomoči.

Gospodarske stvari.

Vabilo sadjarskim društvom, posameznim sadjarjem in sploh prijateljem sadjarstva.

V preteklem desetletji se je po Spodnjem Štajarji osnovalo dokaj sadjarskih društev, kar spričuje, da se ljudstvo probuja in spoznava veliko važnost sadjarstva v naših krajih, ki so ravno tej stroki poljedelstva posebno ugodni. Vsa društva imajo nedvomljivo namen umno sadjarstvo povzdigniti na stopnjo, katere je dežela vredna pa tudi potrebna: domovini odpreti nov vir več ali manj stalnih dohodkov. Izdatnih dohodkov pa smemo ravno od umnega sadjarstva pričakovati. Teh pa bode mogoče dosežati po obilnih, zavednih, marljivo delujočih društvih. Kako pa bi bilo društvom skupno postopati, da se zaželeni uspehi prej dosežejo?

Odbor podpisanega društva je v svojem posvetovanji 16. dan t. m. sklenil slavna sad-

jarska društva povabiti, da bi se skupno posvetovali o tej zadevi.

Društva naj se blagovolijo udeležiti po svojih odbornikih ali zastopnikih; ti zastopniki bodo pretresovali: kako bi bilo društvom skupno delovati v povzdigo umnega sadjarstva. Občno zborovanje bode na binkoštni ponedeljek, dne 18. vel. trayna, popoldne po večernicah; društveni zastopniki pa se bodo posvetovali pred občnim zborovanjem istega dne.

K obilni vdeležbi prijazno vabi „Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo za Spodnji Štajar“ v Št. Jurji ob juž. žel. 22. dan malega travna 1891.

Dr. Ipavc, ravnatelj. V. Jarc, tajnik.

O kokoših.

Kokoš ali kura je potreba pri hiši in če napravi sem ter tje kaj škode, posebno na vrtilih, je to le malo, če se primerja njeni koristi. Kaj bi naredila gospodinja v časih, ko bi ne bilo jajca ali piščeta pri hiši? Tudi bolnik, posebno na kmetih, kjer ni mesarja pri rokah, zna za to: kako dobro mu dene kokošinja juha!

Izgodi pa se večkrat, da kokoš ne more znesti jajca. Če se ji ne pomaga, pogine ti in v časih ravno taka, ki je najrajši nesla. Odkod pa prihaja to, da kokoš ne more znesti? To se izgodi tedaj, če se ji naredi predebela jajce, in to se ji izgodi posebno rado, ako dobiva več žita, posebno rži va-se; najrajši torej ob žetvi, rž jim je v tem oziru najnevarniša, kajti rženi otrobi imajo v sebi ostro tvarino, katera razvraži; pri konjih napravi ona srbečico na koži in trepalnice se jim vnamejo celo po gostem, pri svinjah pa se izgodi to pri parkljih. Kokoši napravi ista ostrina najbolj v črevesih škode, ter postanejo le-ta suha in zato se jajce ne more pomikati v redu naprej, vsled tega se vzraste jajce na jajce in več rmenjakov se zavije v eden beljak. V tem nastane velika kepa in zna se, da se je potem kokoš ne more iznebiti.

Ako zapazi gospodinja, da se kokoš muči z jajcem, pa ga ne izpravi kmalu od sebe, tedaj naj teče po slanini ali povojenega sala; naj ga zreže na drobno in še vrže v zmes malo soli. Po njem slastno seže kura in ga požre. Za tem pa ji nastane huda žeja in kura se napije vode. To ji pomaga, kajti voda napne črevesa in salo jih, če smemo tako reči, namaže, jajce se torej pomakne naprej, in kura ti veselo zakokodače.

Povrtne bolhe.

Zoper povrtne muhe je dober pripomoček v našem pelinu. Vzame se ga nekoliko, dene se v lonec in popari se potem z vrelo vodo. Tako ostane kacih 24 ur, potem pa poškropi one zeli, na katerih vidiš bolhe, s pelinovo